

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2015. április 23.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Mezőgazdaság — 1/2005/EK rendelet — Az állatok szállítás közbeni védelme — Tagállamból harmadik államba irányuló, nagy távolságon való szállítás — 14. cikk, (1) bekezdés — A kiindulási hely illetékes hatósága által a nagy távolságon való szállítás előtt, a menetlevéllel kapcsolatban lefolytatandó ellenőrzés — E rendelkezésnek az Európai Unió területén kívül eső szállítási szakaszra való alkalmazhatósága — Az említett rendeletben meghatározott előírásoknak ezen szállítási szakaszra való alkalmazhatósága”

A C-424/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Németország) a Bírósághoz 2013. július 25-én érkezett, 2013. július 2-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Zuchtvieh-Export GmbH**

és

a **Stadt Kempten**

között,

a **Landesanwaltschaft Bayern**

részvételével

folyamatban levő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, C. Vajda, A. Rosas, Juhász E. és D. Šváby (előadó) bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: Illéssy I. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. július 10-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– Zuchtvieh-Export GmbH képviseletében C. Winterhoff és A. Wolowski Rechtsanwälte,

* Az eljárás nyelve: német.

- a Stadt Kempten képviselőjében N. Briechle, meghatalmazotti minőségben,
- a Landesanstalt für Landwirtschaft Bayern képviselőjében R. Käß, meghatalmazotti minőségben,
- a litván kormány képviselőjében D. Kriaučiūnas és V. Čepaitė, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében F. Erlbacher, H. Kranenborg és B. Eggers, meghatalmazotti minőségben

a főtanácsnok indítványának a 2014. szeptember 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelméről, valamint a 64/432/EGK és a 93/119/EK irányelv és az 1255/97/EK rendelet módosításáról szóló, 2004. december 22-i 1/2005/EK tanácsi rendelet (HL 2005. L 3., 1. o.) értelmezésére irányul.
- 2 A kérelmet a Zuchtvieh-Export GmbH (a továbbiakban: Zuchtvieh-Export) és Stadt Kempten (Kempten város) között az utóbbi mint a kiindulási hely illetékes hatósága által hozott azon határozattal kapcsolatos jogvita keretében terjesztették elő, amellyel a hatóság megtagadta egy Kemptenből (Németország) Andijanba (Üzbegisztán) irányuló szarvasmarha-szállítmány engedélyezését.

Jogi háttér

- 3 Az 1/2005 rendelet többek között a következő preambulumbekkezdéseket tartalmazza:
 - „(1) A[z EK-]Szerződéshez csatolt, az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv előírja, hogy a mezőgazdasági és közlekedési politikák kialakítása és végrehajtása során a Közösségnek és a tagállamoknak teljes mértékben figyelembe kell venniük az állatok kíméletére vonatkozó követelményeket.
 - [...]
 - (5) Az állatok jóléte érdekében az állatok nagy távolságokon való szállítását, beleértve a vágóhídra küldött állatok szállítását is, a lehető legrövidebbre kell korlátozni.
 - [...]
 - (11) E rendeletnek a Közösségen belüli következetes és eredményes alkalmazásának biztosítása céljából annak az alapelvnek a tekintetében, amely szerint az állatok nem szállíthatók olyan módon, amely sérülést vagy túlzott szenvedést okozhat nekik, helyénvaló a különféle szállítási módokból fakadó különleges igényekre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapítani. Ezeket a részletes rendelkezéseket a fent említett alapelvnek megfelelően kell értelmezni és alkalmazni, és időben kell frissíteni, amikor különösen új tudományos szakvélemények fényében úgy tűnik, hogy azok már nem biztosítják a fenti alapelvnek való megfelelést egy-egy adott állatfaj vagy szállítási mód esetén.

[...]”

4 Az 1/2005 rendelet 1. cikke, amely meghatározza a rendelet hatályát, a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ezt a rendeletet az élő gerinces állatok Közösségen belüli szállítására kell alkalmazni, beleértve a tisztviselők által elvégzendő különös ellenőrzéseket is a szállítmányoknak a Közösség vámterületére való be- és kilépésekor.

(2) A következőkre kizárólag a 3. és a 27. cikk vonatkozik:

- a) a mezőgazdasági termelők által, mezőgazdasági járművek vagy saját tulajdonban lévő szállítóeszközök használatával végzett, a földrajzi sajátosságok miatt bizonyos állatfajták esetében indokolt, szezonális vándorlegeltetés céljából történő szállítás;
- b) a mezőgazdasági termelők által, saját tulajdonban lévő szállítóeszközzel végzett, saját tulajdonban lévő állatok 50 km-nél kisebb távolságra történő szállítás.

[...]”

5 A rendelet 2. cikke többek között az alábbi fogalommeghatározásokat tartalmazza:

„[...]

d) »állat-egészségügyi határállomás«: a [harmadik országokból a Közösségbe behozott állatok állat-egészségügyi ellenőrzésére irányadó elvek megállapításáról, valamint a 89/662/EGK, 90/425/EGK és 90/675/EGK irányelvek módosításáról szóló, 1991. július 15-i] 91/496/EGK [tanácsi] irányelv [(HL L 268., 56. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 12. kötet, 58. o.)] 6. cikkével összhangban kijelölt és jóváhagyott állat-egészségügyi állomás, amely a harmadik országokból a Közösség területének határára érkező állatok állatorvosi ellenőrzésének elvégzésére szolgál;

[...]

f) »illetékes hatóság«: a tagállamok minden olyan központi hatósága, amely állatjóléti ellenőrzések elvégzésére jogosult, illetve bármely olyan hatóság, amelyekre e jogosultságokat átruházták;

[...]

h) »ellenőrző állomások«: az [a megállóhelyekre vonatkozó közösségi kritériumokról, valamint a 91/628/EGK irányelv mellékletében említett útvonalterv módosításáról szóló, 1997. június 25-i] 1255/97/EK [tanácsi] rendeletben [(HL L 174., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 21. kötet, 174. o.)] említett ellenőrző állomások;

i) »kilépési hely«: az állat-egészségügyi határállomás vagy a tagállam által kijelölt bármely egyéb hely, ahol az állatok elhagyják a Közösség vámterületét;

j) »utazás«/»szállítás«: a teljes szállítási művelet a kiindulási helytől a rendeltetési helyig, beleértve a köztes helyeken való bármely kirakodást, elhelyezést és berakodást;

[...]

m) »nagy távolságokon való szállítás«: a nyolc órát meghaladó szállítás, amely a szállítmány részét képező első állat megmozdításakor kezdődik;

[...]

- s) »rendeltetési hely«: az a hely, ahol az állatokat a szállítóeszközből kirakodják és
- i. az indulást megelőzően legalább negyvennyolc órán át itt helyezik el; vagy
 - ii. levágják;
- t) »pihenőhely vagy átrakodóhely«: a rendeltetési helytől eltérő bármely megállóhely a szállítás során, beleértve azt a helyet, ahol az állatok – kirakodással vagy anélkül – másik szállítóeszközbe kerülnek;

[...]

- w) »szállítás«: az állatok egy vagy több szállítóeszközben történő mozgatása, valamint az ezzel kapcsolatos műveletek, beleértve a berakodást, kirakodást, átrakodást és pihenőt, egészen az állatoknak a rendeltetési helyen való kirakodásáig;

[...]”

- 6 Az 1/2005 rendeletnek „Az állatok szállítására vonatkozó általános feltételek” című 3. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„Az állatok nem szállíthatók vagy szállíthatók oly módon, amely sérülést vagy szükségtelen szenvedést okozhat számukra.

Továbbá meg kell felelni a következő feltételeknek:

- a) minden szükséges intézkedés előzetes megtétele annak érdekében, hogy az utazás lehető legrövidebb legyen, és a szállítás során az állatok igényeinek eleget tegyenek;
- b) az állatok szállításra alkalmas állapota;
- c) a szállítóeszköz oly módon történő megtervezése, kialakítása, karbantartása és működtetése, hogy az megakadályozza az állatok sérülését és szenvedését, valamint biztosítsa az állatok biztonságát;

[...]

- e) az állatokat gondozó személyek a célnak megfelelő képzésben részesülése és szakértelme, akik feladataikat mindennemű erőszakot, illetve olyan módszert mellőzve végzik, amely szükségtelen félelmet, sérülést vagy szenvedést okozna az állatoknak;
- f) a rendeltetési helyre való szállítás haladéktalan biztosítása, valamint az állatjóléti feltételek rendszeres ellenőrzése, és megfelelő biztosítása;
- g) az állatok számára elegendő, a méretüknek és a tervezett szállításnak megfelelő alapterületet és magasság biztosítása;
- h) megfelelő időközönként, az állat fajtájának és méretének minőségileg és mennyiségileg megfelelő víz, takarmány és pihenés nyújtása.”

- 7 Az 1/2005 rendeletnek „Az állatok szállításával kapcsolatos tervezési kötelezettség” című 5. cikke a következőképpen rendelkezik:

„[...]

(3) A szállításszervezőknek gondoskodniuk kell arról, hogy az utazás során

a) a szállítás különböző szakaszainak nem megfelelő összehangolása miatt az állatok jóléte ne kerüljön veszélybe; valamint figyelembe vegyék az időjárási viszonyokat [...]

[...]

(4) A házilo-félék, a törzskönyvezett lófélék kivételével, és a házi szarvasmarha-, juh-, kecske-, illetve sertésfélék [(a továbbiakban: érintett állatok)] tagállamok és harmadik államok közötti, nagy távolságokon való szállítása esetén a szállítványozóknak és a szállításszervezőknek meg kell felelniük a II. mellékletben a menetlevelekre vonatkozó rendelkezéseknek.”

8 A rendelet 6. cikkének (3) és (4) bekezdése szerint:

„(3) A szállítványozók az I. mellékletben meghatározott technikai szabályoknak megfelelően végzik az állatok szállítását.

(4) A szállítványozók olyan személyeket bíznak meg az állatok gondozásával, akik az I. és II. melléklet vonatkozó rendelkezéseiről képzésben részesültek.”

9 Az 1/2005 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése így rendelkezik:

„A gondozók megvizsgálják minden, az átrakodási vagy rendeltetési helyre érkező állatot, és megállapítják, hogy az állatok a tagállamok és harmadik országok közötti, nagy távolságon való szállításnak vannak, illetve voltak-e kitéve. [Az érintett állatok] nagy távolságokon való szállítása esetén a gondozóknak meg kell felelniük a II. mellékletben a menetlevelekre vonatkozó rendelkezéseknek.”

10 A rendelet 14. cikke „A nagy távolságon való szállításokat megelőzően az illetékes hatóság által a menetlevelekre vonatkozóan elvégzendő ellenőrzések és egyéb intézkedések” címet viseli. A 14. cikk (1) bekezdése a következőket tartalmazza:

„[Az érintett állatok] tagállamok és harmadik országok közötti, nagy távolságokon való szállítása esetén a kiindulási hely illetékes hatósága:

a) elvégzi a megfelelő ellenőrzéseket annak vizsgálatára, hogy

i. a menetlevélén feltüntetett szállítványozók rendelkeznek-e a megfelelő érvényes szállítványozói engedélyekkel, a nagy távolságokon való szállításra használt szállítóeszközök vonatkozásában érvényes jóváhagyási igazolással, valamint a járművezetők és a kísérők vonatkozásában érvényes képesítési bizonyítvánnyal;

ii. a szállításszervező által benyújtott menetlevél megfelel-e a valóságnak, és arra enged-e következtetni, hogy megfelel [helyesen: hogy a szállítás megfelel] ennek a rendeletnek;

b) amennyiben az a) pontban említett ellenőrzések eredménye nem kielégítő, arra kötelezi a szállításszervezőt, hogy módosítsa a tervezett, nagy távolságon való szállítással kapcsolatos megállapodásokat annak érdekében, hogy a szállítás megfeleljen e rendeletnek;

c) amennyiben az a) pontban említett ellenőrzések eredménye kielégítő, lebélyegzi a menetlevelet;

d) a[z egyes élőállatok és állati termékek Közösségen belüli kereskedelmében a belső piac megvalósításának céljával alkalmazandó állat-egészségügyi és tenyésztéstechnikai ellenőrzésekről szóló, 1990. június 26-i] 90/425/EGK [tanácsi] irányelv [(HL L 224., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 10. kötet, 138. o.)] 20. cikkében említett információcsere-rendszer útján a

lehető leghamarabb megküldi a menetlevélben meghatározott, tervezett nagy távolságokon való szállításokkal kapcsolatos részletes adatokat a rendeltetési hely, a kilépési hely vagy az ellenőrző állomás illetékes hatósága számára.”

11 Az említett rendelet 15. cikkének (2) bekezdése szerint:

„A tagállamok és harmadik országok közötti nagy távolságon való szállítások esetén az I. melléklet I. fejezetében említett, a kiindulási helyen a szállításra való alkalmasság megállapítását célzó vizsgálatot a berakodást megelőzően, az állat egészségügyi vizsgálatának részeként, a vonatkozó közösségi állat-egészségügyi jogszabályok szerint, az ezen jogszabályok által megállapított határidőn belül kell elvégezni.”

12 Az 1/2005 rendelet 21. cikke „A kilépési helyen és az állat-egészségügyi határállomáson végzett ellenőrzések” címet viseli. A szövege a következő:

„(1) [...] [A]z állatoknak a kilépési helyen vagy az állat-egészségügyi határállomáson való bemutatásakor, a tagállamok hatósági állatorvosai ellenőrzik, hogy az állatokat e rendeletnek megfelelően szállítják-e, és különösen azt, hogy

- a) a szállítványozók benyújtották-e a[z] [...]érvényes engedélyek másolatát;
- b) [az érintett állatokat], valamint baromfit szállító közúti járművek járművezetői és kísérői bemutatnak-e érvényes képesítési bizonyítványt [...];
- c) az állatok a szállítás folytatására alkalmas állapotban vannak-e;
- d) az a szállítóeszköz, amelyben az állatokat továbbszállítják, megfelel-e az I. melléklet II., illetve adott esetben VI. fejezetének;
- e) kivétel esetén a szállítványozók bizonyították-e, hogy a kiindulási helyről a rendeltetési ország első kirakodási helyéig történő szállítás megfelel az érintett harmadik országokban alkalmazandó, az V. mellékletben felsorolt nemzetközi megállapodásoknak;
- f) [az érintett állatokat] nagy távolságokon szállították-e vagy fogják szállítani.

(2) A[z érintett állatok] nagy távolságokon való szállítása esetén a kilépési hely és az állat-egészségügyi határállomás hatósági állatorvosai elvégzik és rögzítik a II. Mellékletnek a »Menetlevél szerinti rendeltetési hely« című 3. szakaszában felsorolt ellenőrzéseket. Az ezekre az ellenőrzésekre, valamint az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzésekre vonatkozó adatokat az illetékes hatóság az ellenőrzésektől számított legalább három évig megőrzi [...]

(3) Amennyiben az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy az állatok nincsenek a szállítás folytatására alkalmas állapotban, azokat ki kell rakodni, meg kell etetni, valamint pihenniük kell.”

13 Az 1/2005 rendelet I. mellékletének V. fejezete az itatási és etetési időközökkel, valamint a szállítási és pihenési időkkel kapcsolatos előírásokat tartalmazza. E fejezet 1.4. pontjának d) alpontja, valamint 1.5. pontja értelmében a szállításnak a szarvasmarhák esetében nagy távolságon való közúti szállítás esetén 14 óra szállítást követően legalább 1 óra pihenőidőt kell biztosítani, amelynek során az állatokat meg kell itatni, szükség esetén etetni, ezt követően legfeljebb további 14 órán át szállíthatóak, amelyet követően az állatokat ki kell rakodni, meg kell etetni és itatni, és legalább 24 órán keresztül pihentetni kell.

- 14 Ugyanezen rendelet II. melléklete a menetlevéllel kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazza, mivel az említett rendelet 5. cikkének (4) bekezdése előírja a szállítványozóknak és a szállításszervezőknek, hogy az érintett állatok tagállamok közötti, valamint harmadik országokból vagy országokba történő, nagy távolságon való szállítása esetén menetlevelet vezessenek. A menetlevél öt szakaszt tartalmaz, amelyek a szállítás tervezésére, a kiindulási helyre, a rendeltetési helyre, a szállítványozónak egyrészt a tényleges útvonallal, a pihenőhelyekkel, átrakodóhelyekkel és kilépési helyekkel, másrészt a szállítás során megsérült vagy elpusztult állatokkal és az esetleges rendkívüli eseményekkel kapcsolatos nyilatkozataira vonatkoznak. Ez a melléklet többek között a következő rendelkezéseket tartalmazza:

„[...]

3. A szállítás szervezője:

[...]

- b) biztosítja, hogy a kiindulási hely illetékes hatósága legalább két munkanappal a tervezett indulás előtt megkapja a menetlevél 1. szakaszának egy helyesen kitöltött és aláírt példányát [helyesen: a menetlevél 1. szakaszának az állatorvosi bizonyítvány számára vonatkozó rész kivételével szabályosan kitöltött és aláírt példányát];
 - c) teljesíti az illetékes hatóság által a 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében kiadott valamennyi utasítást;
 - d) biztosítja, hogy a menetlevél a 14. cikk (1) bekezdésében előírtak szerint le legyen bélyegezve;
 - e) biztosítja, hogy a menetlevél végigkísérje az állatokat a fuvar során egészen a célállomásig, vagy harmadik országba történő kivétel esetén legalább a kilépési helyig.
4. A kiindulási helyen dolgozó gondozók – valamint abban az esetben, ha a rendeltetési hely a Közösség területén belül található, a rendeltetési helyen dolgozó gondozók is – kitöltik és aláírják a menetlevél vonatkozó szakaszait. Az e rendelet rendelkezéseinek való megfeleléssel kapcsolatos bármilyen fenntartásról az 5. szakaszban szereplő formanyomtatvány segítségével mielőbb értesítik az illetékes hatóságot.

[...]

7. Ha az állatokat harmadik országba exportálják, a szállítványozó a menetlevelet a kilépési helyen átadja a hatósági állatorvosnak.

Szarvasmarhafélék visszatérítéssel történő kivitele esetén a menetlevél 3. szakaszára nincs szükség, amennyiben a mezőgazdasági jogszabályok előírják a jelentés készítését.

8. A menetlevél 3. szakaszában említett szállítványozó megőrzi:

- a) a kitöltött menetlevél egy példányát;

[...]

Az [...] említett okmányokat az azok kitöltését követő egy hónapon belül a szállítványozó engedélyét kibocsátó illetékes hatóság, valamint – annak kérésére – a kiindulási hely illetékes hatósága rendelkezésére kell bocsátani, és a szállítványozó köteles azokat az ellenőrzés napjától számított legalább három éven át megőrizni.

Az a) pontban említett okmányokat a szállítás teljesítését követő egy hónapon belül a kiindulási hely illetékes hatóságához vissza kell juttatni, kivéve, ha a 6. cikk (9) bekezdésében említett [navigációs] rendszereket használták. [...]"

- 15 Az 1/2005 rendelet II. mellékletének függeléke a menetlevél különböző szakaszainak mintáit tartalmazza. A „Tervezés” című 1. szakasz több rovatot tartalmaz, köztük az alábbiakat: az út teljes időtartama (2. rovat), kiindulási hely és ország, valamint az indulás napja és időpontja (3.1–3.3. rovat), rendeltetési hely és ország, valamint az érkezés napja és időpontja (4.1–4.3. rovat), az állatok fajtája és mennyisége (5.1. és 5.2. rovat), a szállítmány becsült teljes súlya és a szállítmány számára összesen biztosított férőhely (5.4. és 5.5. rovat), a pihenőállomások felsorolása, az odaérkezés időpontja és a pihenés időtartama (6.1–6.3. rovat), valamint a szállításszervező nyilatkozata arról, hogy megtette a szükséges előkészületeket annak érdekében, hogy az állatok jólétének megőrzése az 1/2005 rendeletben foglaltaknak megfelelően a szállítás teljes tartama alatt biztosítva legyen.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 16 A Zuchtvieh-Export két tehergépjárművet bérelt 62 szarvasmarhának Kemptenből Lengyelországon, Fehéroroszországon, Oroszországon és Kazahsztánon keresztül, nagyjából 7000 km-es úton Andijanba történő szállítása céljából. A szállításra 2012. április 23. és 2012. május 2. között került volna sor. A kivitellel kapcsolatban visszatérítés iránti kérelmet nem kívántak benyújtani.
- 17 Az engedély iránti kérelem keretében bemutatott menetlevél 1. szakaszának 6. pontjában a szállításnak az érintett harmadik országok területén lezajló szakasza tekintetében pihenőhelyként és átrakodóhelyként kizárólag Breszt (Fehéroroszország) és Karaganda (Kazahsztán) volt megjelölve, mindkét helyen 24 óra pihenőidő szerepelt a tervben, a két helység közötti szállítás tervezett időtartama pedig 146 óra volt. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az említett helyek között olyan pihenőidőszakok szerepeltek a tervben, amelyek során az állatokat megetették és megittatták volna, kirakodásukra azonban nem került volna sor. A szállítás utolsó szakasza Karaganda és Andijan között további 29 órát vett volna igénybe.
- 18 2012. január 30-i határozatával a Stadt Kempten megtagadta a szarvasmarha-szállítmánnyal kapcsolatos engedély megadását, és előírta a szállítási terv módosítását oly módon, hogy az az 1/2005 rendelet rendelkezéseinek az érintett harmadik országok területén, Breszt és Andijan között is feleljen meg, ami az említett menetlevél 1. szakaszában foglalt adatok alapján nem teljesült.
- 19 Az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet követően, amelynek nem adtak helyet, a Zuchtvieh-Export az ügy érdemét illetően keresetet nyújtott be a Stadt Kempten határozatával szemben, amely jelenleg a Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (bajorországi közigazgatási bíróság, Németország) előtt fellebbezési szakaszban folyamatban van. Ezen keresettel a Zuchtvieh-Export az említett határozat jogellenességének megállapítását, valamint azt kéri, hogy a Stadt Kemptent kötelezzék a jogvitával érintett szarvasmarha-szállítmánnyal kapcsolatos engedély megadására.
- 20 Az alapeljárásban fő kérdésként az merül fel, hogy olyan, nagy távolságon való szállítás esetében, amely az Európai Unió területén kezdődik, ám annak területén kívül ér véget, az 1/2005 rendelet alkalmazandó-e a szállításnak egy vagy több harmadik ország területén lezajló szakaszára is. Ez a kérdés főként azzal összefüggésben vetődik fel, hogy a kiindulási hely illetékes hatósága az 1/2005 rendelet 14. cikkében foglalt ellenőrzés keretében, az előtte bemutatott menetlevél 1. szakaszában a szállítás tervezésére vonatkozóan feltüntetett adatok alapján jóváhagyja a szállítást, illetve megtagadja annak jóváhagyását.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az 1/2005 rendelet valamennyi rendelkezése azt a nézetet támasztja alá, miszerint ilyen esetben a kiindulási hely hatósága csak akkor hagyhatja jóvá a menetlevél lebélyegzésével a szállítást, ha megállapítható, hogy az Unió területén kívül is betartják a rendelet

előírásait. E tekintetben az említett rendelet 1., 3. és 5. cikkét, valamint 21. cikke (1) bekezdésének e) pontját említi, de elsősorban a rendelet II. mellékletének a menetlevél különböző szakaszainak mintáit tartalmazó függelékére és különösen a szállítás tervezésére vonatkozó 1. szakaszra hivatkozik.

- 22 A kérdést előterjesztő bíróság egyrészt az 1. szakasz 2–4. rovatát említi (az út teljes várható időtartama, kiindulási hely és idő, rendeltetési hely, az érkezés időpontja), amely az „utazás”/„szállítás” 1/2005 rendelet 2. cikkének j) pontjában található fogalmával összefüggésben úgy értelmezhető, hogy az adatszolgáltatás a szállítás teljes időtartamára vonatkozik.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság másrészt a szállításszervező ezen 1. szakasz 7. rovatában szereplő nyilatkozatát említi, amely szerint az „megtette a szükséges előkészületeket [az 1/2005] rendelet rendelkezéseivel összhangban az állatok kíméletének a szállítás teljes időtartama alatt való biztosítása érdekében”.
- 24 A kérdést előterjesztő bíróság azt is hangsúlyozza, hogy bár a szállítmányozónak az 1/2005 rendelet II. mellékletének 7. pontja értelmében a kivitelkor át kell adnia a menetlevelet a kilépés helye szerinti hatósági állatorvosnak, a melléklet 8. pontja értelmében a menetlevél egy másolatának ekkor is nála kell maradnia, és azt el kell küldenie a kiindulási hely illetékes hatóságának.
- 25 Abban az esetben, ha azt az álláspontot kell elfogadni, miszerint az ilyen szállítás csak akkor hagyható jóvá, ha a menetlevél szerint az Unió területén kívül eső szállítási szakaszok tekintetében is betartják a rendelet előírásait, a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy a szállításszervezőnek nem elegendő arról nyilatkoznia, hogy betartja az érintett harmadik országokban hatályos előírásokat és adott esetben az ezen országokban alkalmazandó nemzetközi egyezményeket. Ezeket a menetlevélben szereplő bejegyzéseknek is alá kell támasztaniuk. A jelen esetben nem ez a helyzet, mivel az alapeljárásban szereplő menetlevél 1. szakasza semmilyen, az 1/2005 rendelet 14. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontja értelmében vett, valóságnak megfelelő adatot nem tartalmaz, mivel nem tüntet fel egyetlen pihenőhelyet sem a Breszt és Karaganda közötti, valamint az utóbbi hely és a végső rendeltetési hely, Andijan közötti szállítási szakaszok tekintetében. A kiindulási hely szerinti hatóság általi lebélyegzés egyebekben azt a benyomást keltené, hogy a szállítást egészen a végső rendeltetési helyig, valamennyi részletében jóváhagyták, ami a harmadik országok hatóságaival szemben sem ajánlatos.
- 26 A Zuchtvieh-Export által képviselt, ezzel ellentétes álláspont szerint az 1/2005 rendelet 14. cikkének (1) bekezdése alapján lefolytatandó ellenőrzések keretében a szállítási terv jóváhagyása csak a szállítás azon szakaszára vonatkozik, amelyre a rendelet területi hatálya kiterjed. A rendelet több rendelkezése, köztük a kilépési helyeken és az állat-egészségügyi határállomásokon végzett ellenőrzésekre vonatkozó 21. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerint a rendelet által létrehozott rendszer nem alkalmazandó az Unió határain kívül.
- 27 A Zuchtvieh-Export előadja továbbá, hogy az 1/2005 rendeletben foglalt előírásoknak, különösen az I. melléklet V. fejezetében foglalt etetési és itatási időközöknek, valamint a szállítási és pihenőidőknek az Unió területén kívüli alkalmazása nem reális és kontraproduktív. A harmadik országokban ugyanis igen kevés olyan higiéniai és műszaki szempontból biztonságos karám található, ahol szállítás közben a kirakodott állatok pihenhetnek, így jelentős a sérülések és a fertőző betegségek terjedésének kockázata. E rendelet előírásai ugyanis elválaszthatatlanok az Unió területén az állatok szállításához előírt infrastruktúra minőségétől, különösen az ott létesített, pihenőhelyként szolgáló ellenőrző pontokétól, amelyekkel kapcsolatban az említett rendelet 36. cikke műszaki és egészségügyi követelményeket határoz meg.
- 28 Egyébiránt azt a tényt, hogy az 1/2005 rendelet előírásai nem szükségszerűen alkalmazandóak érdemi szempontból, minden körülmények között, alátámasztja a rendelet 30. cikkének (6) bekezdése is, amely egyes régióknak az Unió szárazföldi területétől való távolságának a figyelembevétele érdekében eltérésekre ad lehetőséget a nagy távolságon való szállítás esetében.

- 29 A menetlevélminta 1. szakasza 6. rovatának címéből („A tervezett pihenőhelyek, átrakodóhelyek és kilépési helyek listája”) az is következik, hogy a szállításszervező nem köteles valamennyi pihenőhelyet felsorolni. A földrajzi körülmények egyébként sem mindig teszik lehetővé annak pontos megtervezését, hogy a pihentetésre hol kerül sor.
- 30 Ezen túlmenően az említett előírások ellentétesek lehetnek az érintett harmadik országokban alkalmazandó szabályokkal, így az Oroszországi Föderációban hatályos szabályokkal, ahol a hatóságok állandó gyakorlata értelmében tilos az állatokat a pihenőidő időtartama alatt kirakodni.
- 31 Végül a területiség elve is azt támasztja alá, hogy az 1/2005 rendelet alkalmazása az Unió területére korlátozódik.
- 32 Ezekkel az érvekkel a Stadt Kempten és a Landesanstalt für Landwirtschaft Bayern (bajor tartományi ügyészség) azt adja elő, hogy az Unió területén kívül a pihenőhelyek hiánya nem mentesíti a szállításmányozókat az e tekintetben a rendelet által rájuk rótt kötelezettségek alól, hogy az állatok pihenőidő alatt történő kirakodásának elmaradása azt jelenti, hogy a szállításra szolgáló boksztokat nem takarítják ki, és hogy nem biztosított, sőt nem is lehetséges valamennyi állat meggitatása és egyedi ellenőrzése. Következésképpen az említett rendelet (5) preambulumbekzdésére tekintettel, amely szerint az állatok nagy távolságon való szállítását a lehető legrövidebbre kell korlátozni, azt kell megállapítani, hogy bizonyos szállításokat az alkalmazandó előírások betarthatatlansága miatt egyszerűen nem is lehet elvégezni.
- 33 E körülményekre tekintettel a Bayerischer Verwaltungsgerichtshof úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:
- „1) Úgy kell-e értelmezni az 1/2005 rendelet 14. cikkének (1) bekezdését, hogy az érintett állatok nagy távolságon való szállítását esetén, amennyiben a kiindulási hely valamelyik tagállamban van, a rendeltetési hely azonban egy harmadik országban, akkor a kiindulási hely illetékes hatósága csak akkor bélyegezheti le a 14. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében a szállításszervező által benyújtott menetlevelet, ha a menetlevél a kiindulási helytől a rendeltetési helyig a szállítás teljes útvonalán, azaz az Unió területén kívül eső szállítási szakaszok tekintetében is teljes mértékben teljesíti a 14. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában szereplő követelményeket?
- 2) Úgy kell-e értelmezni az 1/2005 rendelet 14. cikkének (1) bekezdését, hogy a kiindulási hely e rendelkezés szerint illetékes hatósága e rendelet 14. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében arra kötelezheti a szállításszervezőt, hogy módosítsa a kilátásba helyezett, nagy távolságon való szállítással kapcsolatos terveket annak érdekében, hogy a szállítás a kiindulási helytől a rendeltetési helyig, a szállítás teljes útvonalán megfeleljen az említett rendeletben foglalt rendelkezéseknek akkor is, ha a szállítás egyes szakaszai kizárólag harmadik országokban találhatóak?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 34 A kérdést előterjesztő bíróság kérdései, amelyeket együttesen kell vizsgálni, érdemben arra irányulnak, hogy az 1/2005 rendelet 14. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a kiindulási hely illetékes hatósága abban az esetben engedélyezheti az érintett állatok nagy távolságon való, az Unió területéről induló és azon kívül folytatódó szállítását, ha a szállításszervező által benyújtott menetlevél a szállítással kapcsolatban előírt megállapodásokra tekintettel megfelel a valóságnak, és arra enged következtetni, hogy a szállítás harmadik országok területére eső szakasza tekintetében is betartják e rendelet előírásait, és hogy az említett hatóság ellenkező esetben felszólíthat arra, hogy a szállítással kapcsolatos megállapodásokat oly módon módosítsák, hogy a szállítás minden szakasza tekintetében megfeleljen az említett rendelkezéseknek.

- 35 Előjáróban rá kell mutatni arra, hogy egyrészt (1) preambulumbekendése szerint az 1/2005 rendelet az EK-Szerződéshez csatolt, az állatok védelméről és kíméletéről szóló (33.) jegyzőkönyvön alapul, amelynek értelmében a közösségi politikák kialakítása és végrehajtása során – különösen a mezőgazdaság és a szállítás területén – a Közösségnek és a tagállamoknak teljes mértékben figyelembe kell venniük az állatok kíméletére vonatkozó követelményeket. Az ítélkezési gyakorlat szerint az állatok védelme olyan jogszerű közérdekű cél, amelynek jelentősége többek között ezen jegyzőkönyv tagállamok általi elfogadásában nyilvánult meg (lásd ebben az értelemben: Viame Agrar Handel és ZVK ítélet, C-37/06 és C-58/06, EU:C:2008:18, 22. pont, valamint Nationale Raad van Dierenkwekers en Liefhebbers és Andibel, C-219/07, EU:C:2008:353, 27. pont). Az említett jegyzőkönyvnek jelenleg az EUMSZ 13. cikk felel meg, amely az EUM-Szerződés általánosan alkalmazandó, e Szerződésnek az alapelvekről szóló első részében szereplő rendelkezésének minősül.
- 36 Egyébiránt a rendelet (5) és (11) preambulumbekendéséből az következik, hogy a jogalkotó részletes rendelkezéseket kívánt megállapítani azon alapelvekre vonatkozóan, miszerint az állatok nem szállíthatók olyan módon, amely sérülést vagy túlzott szenvedést okozhat nekik, tekintettel arra, hogy az állatok kímélete érdekében az állatok nagy távolságon való szállítását a lehető legrövidebbre kell korlátozni.
- 37 Előre kell bocsátani, hogy az 1/2005 rendelet több rendelkezéséből is az következik, hogy a rendelet nemcsak az élő gerinces állatok kizárólag uniós területen történő szállításával kapcsolatban állapít meg kötelezettségeket, hanem az Unió területe és valamely harmadik ország közötti szállításokra vonatkozóan is, mint amilyen az alapeljárásban szereplő szállítás is. E rendelkezések a rendelet 14. cikkén kívül elsősorban a következők: a rendelet 1. cikkének (1) bekezdése, 2. cikkének i) pontja, 5. cikkének (4) bekezdése, 8. cikkének (2) bekezdése, 15. cikkének (2) bekezdése és 21. cikke.
- 38 E tekintetben nem szabad elszigetelten értelmeznünk az 1/2005 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének első részét, amely szerint a rendeletet az állatok Unión belüli szállítására kell alkalmazni. Így például e rendelkezésnek a szállítmányoknak az Unió vámterületére való be- és kilépésekor elvégzendő különös ellenőrzésekre irányuló második része is figyelembe veszi azt, hogy az ilyen szállítások az Unió vámterületén kívül is eshetnek. Ezzel összefüggésben az 1/2005 rendelet 2. cikkének i) pontja olyan helyként határozza meg a kilépési helyet, ahol az állatok elhagyják az Unió területét.
- 39 Ezenkívül a jelen ítélet 37. pontjában hivatkozott többi rendelkezés is az Unió területéről valamely harmadik országba irányuló állatszállításra vonatkozik. Így például a rendelet 5. cikkének (4) bekezdésében és 8. cikkének (2) bekezdésében a szállításszervezőkre, a szállítmányozókra és a gondozókra vonatkozóan előírt kötelezettségek kimondottan nemcsak a tagállamok közötti, hanem a tagállamok és harmadik országok közötti, nagy távolságon való szállításra is vonatkoznak.
- 40 Ugyanez vonatkozik az illetékes hatóság által az 1/2005 rendelet 14. cikkének (1) bekezdése, 15. cikkének (2) bekezdése és 21. cikkének (1) bekezdése alapján lefolytatandó ellenőrzésekre is. Így különösen a rendeletnek „a nagy távolságon való szállításokat megelőzően az illetékes hatóság által a menetlevelekre vonatkozóan elvégzendő ellenőrzésekre és egyéb intézkedésekre” vonatkozó 14. cikkét az (1) bekezdésében foglaltak szerint a „tagállamok és harmadik országok közötti, nagy távolságokon való szállítás[okra]” kell alkalmazni.
- 41 A Bíróság elé terjesztett észrevételeiben az Európai Bizottság elsősorban az 1/2005 rendelet 21. cikkének (1) bekezdésére támaszkodva azt az álláspontot képviselte, hogy a rendelet az ilyen szállításokra az Unió területén kívül eső szakaszok tekintetében olyan különös ellenőrzést ír elő, amely csak az említett rendelet egyes alapvető – nevezetesen a rendelet 3. cikkéből eredő – követelményeire vonatkozik.
- 42 E tekintetben először is rá kell mutatni arra, hogy az Unió területéről valamely harmadik országba irányuló szállítás nem minősül olyan szállításnak, amely tekintetében az 1/2005 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése kifejezetten úgy rendelkezik, hogy kizárólag a rendelet 3. és 27. cikke vonatkozik rá.

- 43 Továbbá bár igaz, hogy az 1/2005 rendelet 21. cikkének (1) bekezdése olyan különös ellenőrzést ír elő, amelynek keretében az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell több, a rendelet alapján fennálló sajátos követelményt is, e rendelkezés ezenkívül annak ellenőrzésére kötelezi az illetékes hatóságokat, „hogy az állatokat [az említett] rendeletnek megfelelően szállítják-e”, az ellenőrzés mértékét pedig nem korlátozza a rendelet egyes rendelkezéseinek betartására.
- 44 Konkrétan a kiindulási hely illetékes hatóságától beszerzendő engedélyt illetően arra kell rámutatni, hogy az 1/2005 rendelet 14. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában és b) pontjában foglaltak, amelyek kifejezetten az Unió területéről valamely harmadik országba irányuló állatszállításra vonatkoznak, a rendeletnek való megfelelésre hivatkoznak. E tekintetben nem tesznek különbséget az Unión belüli és a harmadik országokba irányuló szállítások között.
- 45 Ugyanebből a szemszögből nézve az 1/2005 rendelet 5. cikkének (4) bekezdésében, 6. cikkének (3) és (4) bekezdésében és 8. cikkének (2) bekezdésében szereplő, a nagy távolságon való szállítás során betartandó alapvető kötelezettségekre vonatkozó rendelkezések sem tesznek különbséget aszerint, hogy Unión belüli vagy pedig harmadik országba irányuló állatszállításról van-e szó. A rendelet 5. cikkének (4) bekezdése ugyanis úgy rendelkezik, hogy a szállításszervezőknek és a szállítmányozóknak a „tagállamok és harmadik államok közötti, nagy távolságokon való szállítás” esetén meg kell felelniük a menetlevelekre vonatkozó kötelezettségeknek. Ugyanez vonatkozik a menetlevéllel kapcsolatos ellenőrzési és adatszolgáltatási kötelezettségekre, amelyeket az említett rendelet 8. cikkének (2) bekezdése az állatok nagy távolságon való szállítása esetében az állatgondozókra vonatkozóan előír.
- 46 Végül a szállítmányozóknak az 1/2005 rendelet 6. cikkének (3) és (4) bekezdése alapján fennálló, arra irányuló kötelezettségét illetően, hogy az állatok szállítását az rendelet I. mellékletében meghatározott technikai szabályoknak megfelelően végezzék, és hogy olyan személyeket bízzanak meg az állatok gondozásával, akik az I. és II. melléklet vonatkozó rendelkezéseiről képzésben részesültek, meg kell állapítani, hogy ezek a rendelkezések általánosságban utalnak az állatok szállítására, és nem tesznek különbséget a rendeltetési hely szerint.
- 47 Így az 1/2005 rendelet 14. cikkében nem ír elő az Unió területéről valamely harmadik országba irányuló állatszállításra vonatkozóan olyan sajátos engedélyezési szabályokat, amelyek eltérnének az Unión belüli szállításokra alkalmazandó szabályoktól.
- 48 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy az alapjogvita arra a kérdésre vonatkozik, hogy szerepelnie kell-e a rendelet II. mellékletében foglalt valamennyi adatnak, és különösen a szállítási és pihenési idővel kapcsolatos adatoknak a kiindulási hely illetékes hatóságához benyújtott menetlevélben, az alapeljárásban szereplő, nagy távolságon való szállítás harmadik országok területére eső szakaszára vonatkozóan.
- 49 Először is arra kell rámutatni, hogy az említett rendeletnek a szállítások tervezésére vonatkozó 5. cikke a (4) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy a menetlevelet az érintett állatok minden, nagy távolságon való szállítása esetén, így a harmadik országokba irányuló szállítások esetében is a rendelet II. mellékletében foglalt rendelkezéseknek megfelelően kell kitölteni. A II. melléklet 3. cikkének b) pontja e célból arra kötelezi a nagy távolságon való szállítások szervezőjét, hogy a kiindulási hely illetékes hatóságának továbbítsa a menetlevél szállítási tervre vonatkozó 1. szakaszának szabályosan kitöltött példányát.
- 50 Az említett 1. szakaszban szereplő, különösen a tervezett pihenőhelyekre, átrakódóhelyekre, illetve kilépési helyekre vonatkozó (6. rovat) adatoknak az „utazás”/„szállítás” fogalmának az 1/2005 rendelet 2. cikkének j) pontjában szereplő jogszabályi meghatározásából következően a tervezett szállítási művelet egészét le kell fedniük, a kiindulási helytől a rendeltetési helyig. Következésképpen a harmadik országokba irányuló, nagy távolságon való szállítás esetében a menetlevélnek mind az Unió területére, mind a harmadik országok területére eső szállítási szakaszokra vonatkozóan tartalmaznia kell ilyen adatokat.

- 51 Másodszer, az ezen adatokra vonatkozó követelményeket illetően az 1/2005 rendelet 14. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjából az következik, hogy a kiindulási hely illetékes hatóságának meg kell vizsgálnia, hogy a szállítás megfelel-e ennek a rendeletnek. A tervezett szállítási és pihenési időkkel kapcsolatban a szállítás menetlevél szerinti tervéből ezért ki kell tűnnie annak, hogy a szállítást az V. fejezet I. mellékletében meghatározott, az itatási és etetési időközökre, valamint a szállítási és pihenési időkre vonatkozó azon technikai szabályoknak megfelelően fogják végezni, amelyeket a szállítványozó ugyanezen rendelet 6. cikkének (3) bekezdése alapján köteles betartani.
- 52 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a menetlevélre az 1/2005 rendelet 14. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontja értelmében a kiindulási hely illetékes hatósága által végzett „megfelelő ellenőrzések” vonatkoznak. Ezekre az ellenőrzésekre az Unió területéről valamely harmadik országba irányuló, nagy távolságon való szállítás megtörténte előtt kerül sor, és csupán tehát arra a kérdésre irányulnak, hogy a szállításszervező által benyújtott menetlevél „megfelel-e a valóságnak”, és „arra enged-e következtetni”, hogy a szállítás megfelel ennek a rendeletnek. Az előzetes ellenőrzés keretében az említett hatóság ezért bizonyos fokú mérlegelési jogkörrel rendelkezik, amelynek köszönhetően megfelelően figyelembe tudja venni az olyan, nagy távolságon való szállításokkal együtt járó bizonytalanságokat, amelyek egy szakasza harmadik országok területére esik.
- 53 Márpedig – ahogyan ezt a Bizottság a Bíróság előtti tárgyaláson előadta – az élő szarvasmarhafélék szállítás közbeni kíméletével kapcsolatos export-visszatérítés nyújtására vonatkozó követelmények tekintetében az 1234/2007/EK tanácsi rendelet szerint részletes szabályok megállapításáról szóló, 2010. szeptember 16-i 817/2010/EU bizottsági rendelet (HL L 245., 16. o.) alapján az export-visszatérítés nyújtására vonatkozóan fennálló gyakorlat, amely az 1/2005 rendeletből eredő, az itatási és etetési időközökre, valamint a szállítási és pihenési időkre vonatkozó követelmények tekintetében utólagos ellenőrzést foglal magában, nem azt mutatta, hogy az Unió területéről kiinduló és harmadik országba irányuló állatszállítások e követelményeknek a harmadik országok területén történő betartását illetően rendszeres nehézségekkel szembesülnek. Konkrétan az Oroszországi Föderáció területén fennálló helyzettel kapcsolatban a Bizottságnak nincsen tudomása olyan állami szabályozásról, illetve az illetékes állami hatóságok olyan közigazgatási gyakorlatáról, amely megtiltaná ezen a területen az állatok pihenőhelyeken vagy átrakodóhelyeken történő kirakodását.
- 54 Abban az esetben mindazonáltal, ha egy áthaladással érintett harmadik ország joga vagy közigazgatási gyakorlata ellenőrizhetően és végérvényesen akadályát képezi annak, hogy e rendelet egyes technikai szabályait teljes körűen betartsák, a kiindulási hely illetékes hatósága mérlegelési jogkörének keretein belül arra is jogosult, hogy olyan, a valóságnak megfelelő szállítási tervet fogadjon el, amely – különös tekintettel a szállítási eszközök berendezésére és a szállítással kapcsolatos megállapodásokra – arra enged következtetni, hogy a tervezett szállítás az említett technikai szabályoknak megfelelő szinten fogja biztosítani az állatok kíméletét.
- 55 Mindenesetre az említett hatóság az 1/2005 rendelet 14. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján jogosult különösen arra, hogy az érintett szállítási terv olyan irányú módosítására kötelezzen, amely biztosítja, hogy a szállítás elegendő számú pihenőhelyen és átrakodóhelyen haladjon át, és ezáltal arra lehessen következtetni, hogy a szállítás megfelel az itatási és etetési időközökre, valamint a szállítási és pihenési időkre vonatkozó, említett követelményeknek.
- 56 A fenti megfontolásokra tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az 1/2005 rendelet 14. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a kiindulási hely illetékes hatósága abban az esetben engedélyezheti az érintett állatok nagy távolságon való, az Unió területéről induló és azon kívül folytatódó szállítását, ha a szállításszervező által benyújtott menetlevél a szállítással kapcsolatban előírt megállapodásokra tekintettel megfelel a valóságnak, és arra enged következtetni, hogy a szállítás harmadik országok területére eső szakasza tekintetében is betartják e rendelet előírásait, és hogy ellenkező esetben az említett hatóság megkövetelheti a szállítással kapcsolatos megállapodások oly módon történő módosítását, hogy a szállítás az említett rendelkezéseknek minden szakasza tekintetében megfeleljen.

A költségekről

- 57 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

Az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelméről, valamint a 64/432/EGK és a 93/119/EK irányelv és az 1255/97/EK rendelet módosításáról szóló, 2004. december 22-i 1/2005/EK tanácsi rendelet 14. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a kiindulási hely illetékes hatósága abban az esetben engedélyezheti a háziló-félék (a törzskönyvezett lófélék kivételével) és a házi szarvasmarha-, juh-, kecske-, illetve sertésfélék nagy távolságon való, az Európai Unió területéről induló és azon kívül folytatódó szállítását, ha a szállításszervező által benyújtott menetlevél a szállítással kapcsolatban előírt megállapodásokra tekintettel megfelel a valóságnak, és arra enged következtetni, hogy a szállítás harmadik országok területére eső szakasza tekintetében is betartják e rendelet előírásait, és hogy ellenkező esetben az említett hatóság megkövetelheti a szállítással kapcsolatos megállapodások oly módon történő módosítását, hogy a szállítás az említett rendelkezéseknek minden szakasza tekintetében megfeleljen.

Aláírások